KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 23.12.2005
COM(2005) 696 konč.

ZELENA KNJIGA

o navzkrižju pristojnosti in načelu *ne bis in idem* v kazenskih postopkih

(predložila Komisija)

{SEC(2005) 1767}

ZELENA KNJIGA

o navzkrižju pristojnosti in načelu *ne bis in idem* v kazenskih postopkih

Namen te zelene knjige je sprožiti obširno posvetovanje zainteresiranih strank o vprašanjih navzkrižij pristojnosti v kazenskih zadevah, vključno z načelom *ne bis in idem*. Zelena knjiga opredeljuje probleme, ki bi se v dani situaciji lahko pojavili, in predlaga možne rešitve. Prilo ženi delovni dokument vsebuje podrobnejšo analizo.

Komisija vabi zainteresirane stranke, da predložijo pripombe do 31. marca 2006 na naslednji naslov:

Evropska komisija
Generalni direktorat za pravosodje, svobodo in varnost
Enota D3 – Kazensko pravosodje
Pisarna LX46 3/20
B-1049 Bruselj

E-naslov: JLS-criminaljustice@cec.eu.int

Telefaks: +32-2/296 76 34

Zainteresirane stranke morajo izrecno navesti, če ne želijo, da se njihove pripombe objavijo na spletnih straneh Komisije.

1. Ozadje

Ker kriminal dobiva vse bolj mednarodni obseg, se kazensko pravosodje EU vse ve čkrat srečuje s situacijo, ko ima več držav članic kazensko pristojnost za pregon istega primera. Poleg tega danes obstaja še večja verjetnost za večkratni kazenski pregon v istih primerih ali „pozitivno“ navzkrižje pristojnosti, saj se je obseg številnih nacionalnih kazenskih pristojnosti v preteklih letih precej razširil.

Večkratni kazenski pregon je škodljiv za pravice in interese posameznikov in lahko vodi v podvajanje dejavnosti. Obdolžence, žrtve in priče je morda treba pozvati na zaslišanja v več državah. Še zlasti zaradi ponavljajočih se postopkov se množijo omejitve njihovih pravic in interesov, npr. prostega gibanja. Povečujejo se psihološka bremena ter stroški in zahtevnost pravnega zastopanja. V razvitem območju svobode, varnosti in pravice se zdi primerno izogibati takim škodljivim učinkom, kjer je to mogoče, z omejevanjem podvajanja kazenskega pregona v istih primerih.

Trenutno lahko nacionalni organi sprožijo svoje lastne vzporedne kazenske pregone za iste primere. Edina pravna ovira je načelo *ne bis in idem*, določeno v členih 54–58 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma (CISA). Vendar to načelo ne preprečuje navzkrižja pristojnosti, medtem ko potekajo večkratni kazenski pregoni v dveh ali več državah članicah; v poštev pride le tako, da prepreči drugi kazenski pregon za isti primer, če je z odločbo, ki preprečuje nadaljnji kazenski pregon (*res judicata*), zaključen postopek v eni državi članici.

Še pomembneje, brez sistema za dodeljevanje primerov v ustrezno sodno pristojnost, ko postopek poteka, *ne bis in idem* lahko vodi do naključnih ali celo samovoljnih rezultatov: z dajanjem prednosti tisti pristojnosti, v okviru katere se lahko najprej sprejme odločba, se njegovi učinki strnejo v načelo „kdor prej pride, prej dobi“. Izbira pristojnosti je trenutno prepuščena naključju in zdi se, da za uporabo načela *ne bis in idem* prav zato velja še veliko izjem.

Ustrezen odziv na problem (pozitivnih) navzkrižij pristojnosti bi bilo oblikovanje mehanizma za dodelitev primerov v ustrezno pristojnost. Če bi bili kazenski pregoni strnjeni pod eno samo pristojnostjo, se vprašanje *ne bis in idem* ne bi več pojavilo. Poleg tega bi tak mehanizem dopolnil načelo vzajemnega priznavanja, ki predvideva, da se sodna odločba, sprejeta v eni državi članici, prizna in po potrebi izvrši v drugih državah članicah.

V tej zeleni knjigi Komisija opisuje možnosti za oblikovanje mehanizma, ki bi omogo čal izbiro najustreznejše pristojnosti v kazenskih postopkih, ter tudi za možno spremembo predpisov o *ne bis in idem*. Odgovarja na točko 3.3 Haaškega programa in na Program vzajemnega priznavanja z dne 29. 11. 2000 (zlasti točko 2.3 ter ukrepa 1 in 11 Programa). Ustrezni ukrepi EU bi lahko bili sprejeti v obliki okvirnega sklepa na podlagi člena 31(1)(d) Pogodbe o Evropski uniji (PEU), po katerem skupni ukrepi vključujejo preprečevanje sporov o pristojnosti med državami članicami. Po potrebi lahko točka c člena 31(1) rabi kot dopolnilna podlaga za zagotavljanje skladnosti pri pravilih, ki se uporabljajo v državah članicah, kot utegne biti potrebno za izboljšanje pravosodnega sodelovanja.

2. Oblikovanje mehanizma za izbiro pristojnosti

2.1. Predpogoji

Mehanizem, katerega cilj je dodelitev primerov ustrezni pristojnosti, se mora izogibati birokraciji in zagotavljati uravnotežen pristop ob ustreznem spoštovanju pravic zadevnih posameznikov. Za njegovo delovanje morata biti izpolnjena dva temeljna predpogoja.

Prvič, bi se morali pristojni organi seznaniti s postopki in/ali povezanimi odločbami v pristojnostih drug drugega, moralo bi jim biti dovoljeno, ali bi morda morali biti celo dolžni izmenjavati ustrezne informacije.

Drugič, potem ko so seznanjeni s postopki v drugih državah članicah, bi organi kazenskega pregona v državi članici morali biti sposobni vzdržati se sprožitve pregona ali ustaviti obstoječ pregon že iz razloga, da se isti primer kazensko preganja v drugi državi članici.

Vzdržanje sprožitve pregona (ali ustavitev obstoječega pregona) bi lahko povzročilo probleme glede pravnega reda držav članic, ki so zavezane načelu zakonitosti, kjer imajo pristojni organi dolžnost preganjati vsako kaznivo dejanje v njihovi pristojnosti. To bi lahko povzročilo probleme zlasti, če je načelo predvideno v nacionalni ustavi. Zato bi lahko bila izjema pri uporabi tega načela predvidena v prihodnjem instrumentu. S tega vidika se lahko veljavno argumentira, da je na skupnem območju svobode, varnosti in pravice temu načelu zadoščeno, če druga država članica kazensko preganja tak primer.

2.2. Postopek

Ko sta zgornja predpogoja izpolnjena, bi bile lahko naslednje stopnje postopka del predlaganega mehanizma.

1. stopnja: določitev in obveščanje „zainteresiranih strank“

Najprej se zdi koristno določiti in obvestiti države članice, ki bi bile zainteresirane za sodelovanje v postopku izbire najbolj ustrezne pristojnosti za določen primer. V ta namen bi lahko predpis EU zagotovil, da **morajo** nacionalni organi države članice, ki **je sprožila ali ki namerava sprožiti kazenski pregon** („država, ki prva sproži pregon“) **za primer, ki kaže pomembne povezave z drugo državo članico,** pravo časno **obvestiti** pristojne organe te druge države članice. Taka obveznost bi lahko veljala za organe kazenskega pregona in/ali druge pravosodne/preiskovalne organe ali organe pregona, odvisno od posebnosti kazenskih pravosodnih sistemov držav članic. Obveščeni organi pa bi lahko navedli svoj interes za kazenski pregon zadevnega primera. Predvidevamo lahko, da bi se to izražanje interesa moralo opraviti v dolo čenem časovnem obdobju. Vendar pa bi sistem izjemoma lahko omogočal tudi odzive zunaj roka. Če nobena država članica ne izrazi interesa, lahko država, *ki prva sproži pregon,* nadaljuje kazenski pregon primera brez nadaljnjega posvetovanja – razen če nova dejstva spremenijo okoliščine.

2. stopnja: posvetovanje/razprava

Kadar sta za kazenski pregon istega primera zainteresirani dve ali več držav članic, bi morali njihovi pristojni organi skupaj preučiti vprašanje „najboljšega kraja“ za kazenski pregon primera.
Ena možnost bi bila uvedba **dolžnosti začeti razpravo,** tako da se lahko upoštevajo mnenja vseh zainteresiranih držav članic. Na tej stopnji se zdi, da so neposredni stiki med njimi najučinkovitejše sredstvo razprave. Če bo treba, lahko zaprosijo za pomoč Eurojust in/ali druge mehanizme pomoči Unije.

Druga stopnja bi lahko vodila do hitrega soglasja o izbiri najustreznejše pristojnosti za kazenski pregon primera, pri katerem pride do navzkrižja pristojnosti. Posledično bodo nekateri nacionalni organi prostovoljno *končali ali ustavili* svoje postopke (ali se bodo vzdržali sprožitve postopkov), medtem ko bo drug organ sprožil ali nadaljeval svoje postopke v zvezi s primerom. Po takem scenariju bi pristojni nacionalni organi lahko preprosto nadaljevali v skladu s svojo nacionalno zakonodajo. Zato se zdi, da za tako ureditev ni potrebe po obvezujočih predpisih na ravni EU. Po predlaganem mehanizmu bi se take nacionalne odločbe zadevne države članice lahko spremenile, če bi se zaradi novih odkritij položaj spremenil. Kljub temu bi lahko v nekaterih primerih domači organi raje sklenili zavezujoč dogovor, da se zagotovi pravna varnost in da se izognejo ponovnemu odprtju razprave. Če želijo, lahko uporabijo **vzorčni sporazum EU**, ki lahko med drugim določi splošna pravila za odstop od takih sporazumov.

3. stopnja: reševanje sporov/mediacija

Kjer se dogovora ne bo dalo lahko skleniti, bo potreben mehanizem za reševanje sporov. Ta stopnja bi morala omogočiti strukturiran dialog med zainteresiranimi strankami, ki bi omogočal objektivno upoštevanje vpletenih interesov. V ta namen se zdi ustrezno, da se vključi organ na ravni EU, ki bi deloval kot **mediator,** tako da bi pomagal zadevnim državam članicam doseči prostovoljen sporazum na podlagi spodaj navedenih meril. Za to nalogo se zdi primeren Eurojust. Možno bi bilo tudi ustanoviti nov organ za reševanje sporov, na primer odbor ali svet, sestavljen iz višjih nacionalnih tožilcev in/ali sodnikov.

Ta tretja stopnja bi se lahko začela na zahtevo katere koli države članice, ki je izrazila interes za kazenski pregon primera. Veljal bi lahko tudi argument, da bi moral postopek reševanja sporov biti obvezen, potem ko je pretekel rok na 2. stopnji, s čimer bi se zagotovilo, da se primeri nestrinjanja nemudoma prenesejo na raven EU. Kadar se soglasje doseže na 3. stopnji, morajo imeti pristojni organi enake možnosti kot na 2. stopnji (prostovoljna ustavitev postopkov v nekaterih državah članicah zaradi kazenskega pregona v drugi državi članici ali sklenitev zavezujočega dogovora).

Smiselno upoštevanje pravil predlaganega tristopenjskega mehanizma, skupaj z merili za izbiro pristojnosti, kakor je prikazano spodaj (točka 2.5), bo verjetno vodilo do soglasja v veliko primerih, če ne v večini. Vzpostaviti se ga da v kratkem času in se lahko šteje za ustreznega, razen če bi nadaljnje izkušnje razkrile potrebo po nadaljnjih stopnjah. Če soglasja ne bi bilo, bi bilo spet v igri načelo *ne bis in idem*.

Možna dodatna stopnja: zavezujoča odločitev organa EU?

Dolgoročno bi za primere, v katerih predlagano reševanje sporov ne bi bilo uspešno, lahko za nadaljnjo stopnjo razmislili glede tega, da bi bil za sprejemanje zavezujočih odločitev glede najustreznejše pristojnosti pooblaščen organ na ravni EU. Vendar bi bilo to dodatno stopnjo zelo težko uresničiti v okviru sedanje Pogodbe s sedanjim okvirom, ki ga predstavlja Pogodba. Prvič, treba bi bilo ustanoviti nov organ, saj se vlogi mediatorja in organa, ki sprejema zavezujoče odločitve, ne zdita združljivi. Drugič, pojavila bi se težka vprašanja o reviziji postopka odločitve na ravni EU, kot je prikazano v nadaljevanju.

2.3. Vloga posameznikov in revizija postopka

V **predkazenski fazi** se predlagani mehanizem osredotoča na posvetovanja med pristojnimi organi kazenskega pregona. Obravnavanje vprašanj pristojnosti med zadevnimi posamezniki pogosto lahko razkrije dejstva, ki lahko škodujejo pregonu ali vplivajo na pravice in interese žrtev in prič. Ali je taka nevarnost prisotna v določenem primeru, se lahko prepusti v presojo nacionalnim sodiščem. Če se taka nevarnost ne odkrije, se od pristojnih organov lahko zahteva, da nemudoma obvestijo obrambo in zadevne žrtve o določitvi najustreznejše pristojnosti. V vsakem primeru je zadevne posameznike treba obvestiti o glavnih razlogih za izbiro določene pristojnosti najkasneje, ko se na sodišču vloži obtožnica.

V nasprotju s predkazensko fazo, v kateri je navadno vloga zadevnih posameznikov omejena, v fazi sojenja (in/ali v vmesni fazi) nacionalno sodišče, ki prejme obtožnico, ponavadi preveri, ali ima pristojnost za sojenje v primeru. Možno je tudi, da bi dolo čba EU zahtevala od sodne pristojnosti, ki se izbere na podlagi predlaganega mehanizma, da preuči, ali **je ustrezen forum** za obravnavanje primera. Nacionalna sodišča se zdijo ustrezna za opravljanje take presoje. Širša preučitev vsakega vidika, ki bi lahko igral vlogo pri dodelitvi, ne bi bila ne mogoča ne potrebna. Zato bi revizija postopka lahko vsebovala presojo, ali so bila spoštovana načela **razumnosti** in **predpisanega postopka**. Izbiro pristojnosti bi tako pristojno sodišče lahko razveljavilo, če bi ugotovilo, da je izbira naključna. Taka revizija bi se lahko opravila na podlagi doktrin, ki jih pozna nacionalni pravni red držav članic, denimo „zloraba postopka“**.** V skladu s členom 35 PEU se lahko vprašanja glede razlaganja predpisov na ravni celotne Unije o mehanizmih postopkov in merilih za izbiro pristojnosti predlo žijo Evropskemu sodišču (SES) v predhodno obravnavo.

Na zahtevo zadevnih posameznikov se zdi, da je potrebna revizija postopka dodelitve pristojnosti, vsaj kadar je primer dodeljen v določeno pristojnost prek zavezujočega dogovora. To je zato, ker bi tak zavezujoč dogovor preprečil zmožnost zadevnih dr žav članic, da pozneje prekličejo dodelitev pristojnosti. Vprašanje, ali bi morala biti revizija postopka na voljo tudi takrat, ko ni zavezujočega dogovora, bi bilo lahko prepuščeno presoji držav članic in njihovih nacionalnih zakonodaj. (Npr. kjer so v nekaterih državah članicah organi preprosto opustili kazenski pregon ali ga niso spro žili z namenom, da druga država članica kazensko preganja primer.)

Bolj zahtevna vprašanja bi se pojavila, če bi bila, kot dodatna stopnja, pristojnost odlo čanja podeljena organu EU. V tem primeru bi bila revizija postopka nepogrešljiva. Vendar je nacionalnim sodiščem neprimerno in trenutno pravno nemogoče podeliti nalogo, da revidirajo odločitve organa EU. Po drugi strani sedanje pogodbe ne

vsebujejo pravne podlage za podelitev take pristojnosti za revizijo Evropskemu sodišču. Ustavna pogodba za Evropo v členu III-359 predvideva pravno podlago za tako revizijo. V okviru sedanje Pogodbe bi se dalo raziskati možnost za primerljivo spremembo Pogodbe.

2.4. Prednost za kazenski pregon v „vodilni“ državi članici

Poleg mehanizmov dodeljevanja bi lahko določba EU zavezala države članice, da strnijo postopke za isti primer pod eno „vodilno“ pristojnost. Od določene stopnje postopka naprej bi lahko bile druge države članice zavezane, da ustavijo svoje kazenske pregone in se vzdržijo sprožitve novih. Uporaba takega **pravila prednosti** bi morala potekati vzporedno z zgoraj prikazanimi mehanizmi; drugače bi bili rezultati odvisni od naključja.

Ker se zaradi novih odkritij pogosto spremeni kraj, ki se najprej zdi „najboljši kraj“ kazenskega pregona, morda ni pametno siliti pristojne organe, da se že v zgodnji fazi odločijo o dokončni izbiri pristojnosti. Kaže, da je najbolj primerna faza za pravilo, po katerem se vsi vzporedni pregoni strnijo pod eno samo pristojnostjo, **trenutek vložitve obtožbe ali** obtožnice na nacionalnem sodišču, saj so v tej fazi pristojnim organom na voljo informacije, potrebne za temeljito presojo vprašanj pristojnosti. Poleg tega največja bremena za zadevne posameznike pogosto sledijo po obtožbi, in tako bi se pomnoževanju teh bremen večinoma še dalo izogniti, če bi pravilo veljalo od te faze naprej.

Da se ne bi izognili postopkovnemu mehanizmu, ne bi smelo biti dovoljeno vložiti obtožnice na sodišču, medtem ko še traja postopek posvetovanja in/ali reševanja sporov. Z drugimi besedami, preden nacionalni organi vložijo obtožbo/obtožnico, morajo izpolniti svoje obveznosti glede obveščanja in posvetovanja. Kadar tega ne bi storili, bi morali ustaviti sodni postopek na zahtevo druge države članice.

V nobenem primeru pa pravilo prioritete ne bi smelo preprečiti drugim državam članicam kakršne koli možne oblike podpore *vodilni državi,* ob pomoči sedanje ureditve EU in mednarodne ureditve. Nasprotno bi morali zagotoviti pomoč celo proaktivno.

2.5. Ustrezna merila

Skupaj s postopkovnim mehanizmom in pravilom prednosti bi tretja sestavina popolne strategije za preprečevanje in reševanje navzkrižij pristojnosti moral biti seznam meril, ki bi jih uporabljale države članice pri izbiri vodilne pristojnosti. Možno je opredeliti seznam ustreznih meril, ki bi se uporabljala in vrednotila s precej prožnim pristopom na osnovi posameznega primera, to je pristojni organi bi morali imeti precejšnjo diskrecijo.

Navedena merila ali ustrezni dejavniki, ki bodo vplivali na postopek določanja ustrezne pristojnosti, morajo biti objektivni in bi bili lahko navedeni v prihodnjem instrumentu EU. Zlasti bi seznam lahko vseboval *teritorialnost, merila, povezana z osumljencem ali obdolžencem, interese žrtev, merila, povezana z interesi države, ter nekatera druga merila, povezana z učinkovitostjo in hitrostjo postopkov*. Morda bi se lahko opredelili tudi nekateri dejavniki, ki *ne* bi smeli biti pomembni.

Na nadaljnji stopnji se bi države članice lahko dogovorile o nekaterih osnovnih načelih za prednostna merila ali njihovo zaporedje na seznamu, če se to izkaže za potrebno. Po drugi strani pa bi bil lahko zaželen bolj prožen pristop. Ne glede na to ali bi bila prednostna merila ali njihovo zaporedje določeni v instrumentu EU, se zdi možno in potrebno, da se vsaj dogovori o splošnem vodilnem načelu za dodeljevanje pristojnosti. Tako načelo bi se na primer lahko nanašalo na **razumnost** in/ali **predpisani postopek**. Z drugimi besedami, pristojni organi bi lahko bili dolžni upo števati interese zadevnih posameznikov. Merilo kakor tudi vodilno vprašanje za morebitno revizijo postopka bi moralo biti pravično delovanje sodnega sistema na podlagi celovitega upoštevanja ustreznih dejstev ter uravnoteženo vrednotenje ustreznih meril.

3. Načelo *Ne bis in Idem*

Členi 54 do 58 CISA o načelu *ne bis in idem* so trenutno zavezujoči na celotnem schengenskem območju, v desetih državah članicah EU, ki so pristopile leta 2004, v Islandiji in na Norveškem ter v Združenem kraljestvu; kmalu bo sledila razširitev na Irsko. Program vzajemnega priznavanja iz decembra 2000 je pozval k ponovnemu premisleku glede navedenih določb, zlasti glede izjem načela. Svet se ni mogel dogovoriti o sorodni pobudi Grčije za okvirni sklep,[1] poudaril pa je, da je delo treba nadaljevati „glede na objavo Sporočila Komisije o navzkrižjih pristojnosti, zaradi zagotovitve, da je možno doseči preverjeno dodano vrednost“.

Če se da vzpostaviti mehanizem, ki bi vodil k uravnoteženim izbiram pristojnosti namesto podelitve izključne izvedbe „najhitrejšemu“ kazenskemu pregonu („kdor prej pride, prej dobi“), bi se lahko ponovno sprožile razprave o *ne bis in idem* z večjimi možnostmi uspeha. V tem smislu bi se lahko obravnavala naslednja vprašanja.

Prvič, treba je nadalje preučiti, ali je potreba po razjasnitvi nekaterih elementov in opredelitev, na primer glede vrst odločb, ki imajo lahko učinek *ne bis in idem*, in/ali kaj se razume pod *idem* ali „ista dejstva“.

Drugič, v primeru obsodbe načelo trenutno velja le, če je naložena kazen „bila izvr šena, se dejansko izvršuje, ali se je ne da več izvršiti …“. Ta pogoj je bil upravičen v tradicionalnem sistemu vzajemne pomoči, kjer je bila včasih izvršitev kazni v drugih dr žavah članicah težavna. Vprašljivo je, ali je to še potrebno v območju svobode, varnosti in pravice, kjer se zdaj izvaja čezmejno izvrševanje prek instrumentov vzajemnega priznavanja EU.

Tretjič, vprašljivo je, ali so trenutne možnosti odstopanja od načela *ne bis in idem* še vedno potrebne. Trenutno člen 55 CISA omogoča državam članicam, da zagotovijo izjeme, ki so povezane z interesi v kazenskem pregonu določenih primerov v določeni pristojnosti (npr. teritorialnost, kršitve nacionalne varnosti ali dejanja funkcionarjev dr žave članice). Navedene izjeme bi lahko z oblikovanjem uravnoteženega mehanizma za izbiro pristojnosti zastarele.

4. Krepitev načela vzajemnega priznavanja

[1] UL C 100, 26.4.2003, str. 24.

Predlagani ukrepi bi lahko tudi omogočili Uniji, da zmanjša število razlogov za neizvajanje sodnih odločb iz drugih držav članic, ki so trenutno zastopani v instrumentih EU. Zaradi sedanjih razmer na področju navzkrižja pristojnosti v kazenskih zadevah so lahko nekateri razlogi za neizvajanje potrebni. Tako je na primer pri razlogih, ki temeljijo na dejstvu, da se je dejanje zgodilo na ozemlju države izvršitve, kot npr. v členu 4(7)(a) Okvirnega sklepa o evropskem sodnem nalogu za prijetje.

Vprašanja

(1) Ali je potrebna določba EU, po kateri bi morala nacionalna zakonodaja omogočati, da se postopek opusti zaradi postopka v drugih državah članicah?

(2) Ali bi morala veljati dolžnost obvestiti druge sodne pristojnosti o tekočih ali pri čakovanih kazenskih pregonih, če obstajajo pomembne povezave z navedenimi drugimi pristojnostmi? Kako naj se izmenjavajo informacije o postopkih v teku, pravnomočnih odločbah in drugih povezanih odločbah?

(3) Ali bi morala veljati dolžnost začeti dogovarjanja z državami članicami, ki imajo pomembne povezave s primerom?

(4) Ali je potreben vzorec EU o zavezujočih dogovorih med pristojnimi organi?

(5) Ali naj bi tam, kjer v neposrednih dogovarjanjih ne pride do sporazuma, sledil postopek reševanja sporov/mediacije? Kateri organ bi bil najprimernejši za mediacijo v sporih o pristojnosti?

(6) Ali so poleg reševanja sporov/mediacije dolgoročno potrebni nadaljnji koraki, kot je odločitev organa na ravni EU?

(7) Kakšen mehanizem za sodni nadzor ali revizijo postopka bi bil potreben in ustrezen za dodelitev pristojnosti?

(8) Ali je potrebno pravilo ali načelo, ki bi zahtevalo ustavitev/prenehanje vzporednih postopkov znotraj EU? Če je, od katere faze postopka naj bi se uporabljalo?

(9) Ali so potrebna pravila o posvetovanju in/ali prenosu postopka v zvezi s tretjimi dr žavami, zlasti pogodbenicami pri Svetu Evrope? Kakšen pristop je primeren v zvezi s tem?

(10) Ali naj prihodnji instrument o navzkrižjih pristojnosti vsebuje seznam meril za uporabo pri izbiri pristojnosti?

(11) Katera druga merila naj bi bila navedena na takem seznamu poleg teritorialnosti? Naj bi bil tak seznam dokončen?

(12) Ali menite, da naj seznam vsebuje tudi dejavnike, ki naj ne bi bili pomembni pri izbiri ustrezne pristojnosti? Če naj, katere dejavnike?

(13) Ali je potrebno, mogoče in ustrezno „prioritizirati“ merila za določanje pristojnosti? Če je, ali se strinjate, da bi imela prioriteto teritorialnost?

(14) Ali je treba pravila EU o *ne bis in idem* popraviti?

(15) Ali se strinjate z naslednjo opredelitvijo obsega *ne bis in idem*: „*odločitev v kazenskih zadevah, ki jo je bodisi sprejel sodni organ ali ki je bila obravnavana kot pritožba pred takim organom“?*

(16) Ali se strinjate z naslednjo opredelitvijo „pravnomočne odločbe“: *„… odločba, ki*

prepoveduje nov kazenski pregon v skladu z nacionalno zakonodajo države članice, kjer je bila sprejeta, razen če je ta nacionalna prepoved v nasprotju s cilji PEU"?

(17) Ali je primerneje, da bi za opredelitev „pravnomočne odločbe" veljalo izražanje izjem? *(npr. „odločba, ki prepoveduje nov kazenski pregon v skladu z zakonodajo države članice, kjer je bila sprejeta, razen če …"*)

(18) Poleg elementov, navedenih v vprašanjih 16 in 17, ali naj bi bila predhodna ocena prednosti odločilna pri tem, ali ima odločba učinek *ne bis in idem* po vsej EU?

(19) Ali je možno in potrebno opredeliti koncept *idem* ali naj se to prepusti precedenčnemu pravu Evropskega sodišča?

(20) Ali vidite kakšne situacije, v katerih bi bilo še vedno treba ohraniti pogoj izvrševanja, in če jih, katere? Če jih, ali bi se pogoj lahko odstranil, če se vzpostavi mehanizem za dolo čanje pristojnosti?

(21) Do kod so odstopanja iz člena 55 CISA še upravičena? Ali se jih da odpraviti, če se vzpostavi mehanizem za določanje pristojnosti, ali se vam zdijo potrebni nadaljnji „nadomestitveni" ukrepi za odpravo odstopanj v teh okoliščinah?

(22) Ali naj bo *ne bis in idem* razlog za obvezno zavrnitev vzajemne pravne pomoči? Če je, katere določbe zakonodaje EU je treba prilagoditi?

(23) Ali je potreben bolj skladen pristop do načela *ne bis in idem* v zvezi s tretjimi državami? Ali je treba razlikovati med pogodbenicami Sveta Evrope in drugimi državami?

(24) Ali se strinjate, da bi z uravnoteženim mehanizmom določanja pristojnosti:

(a) nekateri razlogi za neizvajanje v instrumentih vzajemnega priznavanja EU postali nepotrebni, vsaj delno? Zlasti kateri razlogi?

(b) bilo treba nekatere razloge za neobvezno neizvajanje preoblikovati v razloge za obvezno neizvajanje ali *obratno*? Zlasti katere razloge?